خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۱۵ اسفند ۱۳۹۴ . ۲۵ جمادی الاول ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۲۰۹

حاجیان- عضو هیئت عامل سازمان فناوری اطلاعات گفت: دولت الکترونیک باید تسهیل کننده امور و دسترسی به خدمات دولتی باشد نه این که خدمات رسانی را پیچیده تر کند در حالی که در برخی موارد از جمله در سیستم الکترونیکی ثبت شرکت ها فرآیند به قدری سخت شده است که مشتریان مدل دستی وسنتی را ترجیح می دهند.

دولت الکترونیک نباید فرآیند خدمت رسانی را پیچیده کند

تصمیم عجولانه دولت برای خصوصی سازی «دولت الکترونیک»

یادداشت شفاهی

مهدی صرامی

رئیس مجمع فعالان فضای مجازی

مدیریت کلان پروژه «دولت الکترونیک» باید در اختیار دولت باشد

به طور کلی دولت الکترونیک ۳لایه حاکمیت، مدیریت سامانه ها و لایه کاربری را در بر می گیرد به طوری که وقتی از لایه کاربری صحبت می شود، این موضوع عموم مردم وبخش خصوصی را در بر می گیرد. در رابطه با لایه مدیریتی نیز اصولا پیش فرض این است که چون ما از موضوعی با عنوان "دولت الکترونیکی" یاد می کنیم بنابراین مدیریت کلان این پروژه باید در اختیار دولت باشد و دولت امور را دنبال کند. اما در عین حال دولت می تواند از توان بخش خصوصی هم در قالب قرارداد های پیمانکاری یا قرارداد های کار مشخص در چارچوب ضوابط استفاده کند که البته این موضوع اکنون نیز انجام می شود.

در لایه حاکمیتی هم به عنوان لایه دیگری از مبحث دولت الکترونیک، اساسا موضوع فراتر از دولت است یعنی لایه های حاکمیتی دولت الکترونیک مربوط به کل حاکمیت است و صرفا دولت را شامل نمی شود.

بر این اساس در لایه مدیریتی، دستگاه های دولتی نقش اصلی را دارند و در لایه کار بری طبیعتا بخشی از سامانه ها توسط بخش خصوصی به کار گیری واستفاده می شود ولذا این که به طور کلی بتوان آن را به بخش خصوصی واگذار کرد، یک تصمیم عجولانه و غیر کارشناسی است.

قبل از اتخاذ هر تصمیمی در این زمینه ابتدا باید سند دولت الکترونیک در یک مرجع حاکمیتی ذیصلاح که طبیعتا باید شورای عالی فضای مجازی باشد بررسی شود و به تصویب برسد و در چارچوب این مصوبه مشخص شود که چه بخش هایی باید به مردم سپرده شود و در چه بخشی دولت یا نهاد های دولتی متصدی باشند و کدام بخش شکل حاکمیتی و فراقوه ای داشته باشد.

در کشور های دیگر نیز چنین چیزی مرسوم نیست مگر در کشور هایی که دولت اساسا دولت اجاره ای است، اما کشور هایی که اعتبار جهانی دارند واقتدار دارند و پیشرفته هستند وحاکمیت مستقل دارند چنین کاری را نمی کنند.

به طور کلی آن چه مهم است، این است که باید از تصمیمات عجولانه پرهیز شود وطرح کلان دولت الکترونیک در شورای عالی فضای مجازی تصویب، بررسی وتحلیل شود و در چارچوب این مصوبه دولت، وزارت ارتباطات وذیل آن سازمان فناوری اطلاعات و معاونت دولت الکترونیک سازمان یک سری از امور را مدیریت کنند و به نتیجه برسانند.

زهرا حاجیان- اوایل هفته گذشته، دبیر کمیسیون توسعه دولت الکترونیک از واگذاری امور مربوط به دولت الکترونیک به بخش غیر دولتی خبر داد. واقعیت این است که پس از سال ها بحث و بررسی در خصوص پیاده سازی یکپارچه طرح دولت الکترونیک؛ اجرای این پروژه که از طرح اولیه آن حدود ۱۴ سال می گذرد هنوز در کشور عملیاتی نشده است. گواه این ادعا، حضور ایران در انتهای جداول رده بندی کشورها در این زمینه است. به طوری که طی سنوات گذشته، ایران از حیث شاخص دولت الکترونیک؛ جایگاه نامطلوبی را به خود اختصاص داده است واز این جهت با متوسط وضعیت جهانی فاصله زیادی دارد. به طوری که طبق آخرین رده بندی، ایران از نظر فناوری اطلاعات وایجاد دولت الکترونیک در میان کشورهای جهان در رتبه ۱۰۰ قرار دارد. بنابراین با وجود گذشت سال ها از طرح دولت یکپارچه الکترونیک؛ اجرای این پروژه در کشور هنوز از مرحله حرف فراتر نرفته وباوجود انجام برخی تلاش ها وحتی در برخی موارد اجبار دولت به الکترونیکی کردن خدمات دستگاه های مختلف دولتی، هنوز این طرح به صورت گسترده در کشور اجرا نشده است.

این وضعیت در حالی است که به تازگی نیز دبیر کمیسیون توسعه دولت الکترونیک از واگذاری پروژه دولت الکترونیک به بخش خصوصی در راستای کوچک وچابک سازی دولت خبر داده است. وی با اشاره به دستور العمل جدید شورای عالی فناوری اطلاعات درباره دستور العمل مشارکت وسرمایه گذاری بخش غیر دولتی در اجرای پروژه دولت الکترونیک در کشور می گوید: این دستور العمل برای آن است که دولت برای اجرا کردن امور حاکمیتی، حمایتی وتصدی گری، به دنبال سرمایه گذاری وتوسعه نیروی انسانی نباشد و کار را به بخش غیر دولتی بسپارد. در این دستور العمل، بر اساس آیین نامه توسعه و گسترش کاربری فناوری اطلاعات (مصوب ۱۱ مهر ۹۴ هیئت وزیران)، بنا بر موادی مقرر شد دستگاه های اجرایی، خدمات مرتبط با دولت الکترونیک را که شناسایی کرده اند به کمیسیون توسعه دولت الکترونیک ارائه دهند تا پس از تصویب برای اجرا به بخش خصوصی سپرده شود.

باقری اصل اجرای این طرح را نسل سوم دولت الکترونیک می داند که در همه جای دنیا نیز حرکت به سمت دولت الکترونیک و کوچک کردن دولت ها با حذف نقش دولت در ارائه خدمات، انجام می شود. اتخاذ چنین تصمیمی مبنی بر واگذاری پروژه دولت الکترونیک به بخش خصوصی در حالی انجام می شود که به گفته برخی کارشناسان واگذاری این پروژه در این ابعاد وسیع چندان کارشناسی شده به نظر نمی رسد بلکه چنین اقدامی باید با برنامه ریزی دقیق و در نظر گرفتن تمام جوانب باشد و مرجعی از سوی دولت به عنوان رگولاتور بروند کار نظارت کند تا ضمن حفظ زیر ساخت ها، صرفا امور اجرایی برون سپاری شود. همچنین کلیه تصمیم گیری ها باید سنجیده و با بررسی کامل تجربه دیگر کشورها در این عرصه اتخاذ و از هر گونه شتاب زدگی خودداری شود چرا که دولت الکترونیک پروژه ای فراگیر است که مستقیم با منافع مردم سروکار دارد و نباید با شتاب زدگی، تجربه ای مانند بحث واگذاری مخابرات مجددا تکرار شود که اکنون با گذشت ۱۰ سال به دلیل واگذاری غلط و سپردن تمام زیر ساخت ها به بخش خصوصی، چالشی حل نشدنی ایجاد شده است که منافع مشترکان را نیز تحت تاثیر قرار می دهد.

مهدی صرامی کارشناس فناوری اطلاعات ورئیس مجمع فعالان فضای مجازی در این خصوص می گوید: هیچ شکی وجود ندارد که مدیریت کلان این پروژه باید در اختیار دولت باشد و دولت امور را دنبال کند. اما در عین حال دولت می تواند از توان بخش خصوصی هم در قالب قرارداد های پیمانکاری یا قرارداد های کار مشخص در چارچوب ضوابط استفاده کند. به گفته وی؛ این که به طور کلی بتوان کار را به بخش خصوصی واگذار کرد، یک تصمیم عجولانه و غیر کارشناسی است. او می گوید: قبل از اتخاذ هر تصمیمی در این زمینه ابتدا باید سند دولت الکترونیک در یک مرجع حاکمیتی ذیصلاح که طبیعتا باید شورای عالی فضای مجازی باشد بررسی شود و به تصویب برسد و در چارچوب این مصوبه مشخص شود که چه بخش هایی باید به مردم سپرده شود و در چه بخشی دولت یا نهاد های دولتی متصدی باشند و کدام بخش شکل حاکمیتی و فراقوه ای داشته باشد. صرامی می افزاید: در کشور های دیگر نیز چنین چیزی مرسوم نیست. در مقابل دبیر کمیسیون توسعه دولت الکترونیک ضمن دفاع از این طرح، با بیان این که دستور العمل جدید کمیسیون توسعه دولت الکترونیک شورای عالی اداری در زمینه واگذاری امور مربوط به دولت الکترونیک به بخش غیر دولتی، به مفهوم چابک سازی دولت است، می گوید: دولت برای رویکرد های مقابله با فساد (ناکارآمدی وفقدان بهره وری)، تا حد ممکن این امور را به بخش خصوصی می سپارد تا هم در این پروژه سرمایه گذاری وهم آن را عملیاتی کند.

تاریخچه دولت الکترونیک در ایران

پیاده سازی طرح دولت الکترونیک در ایران در اوایل دهه ۸۰ کلید خورد. در سال ۱۳۸۱ با اجرای طرح تکفا، بستر اجرای طرح دولت الکترونیک در کشور با پیگیری مسئولان مربوطه فراهم شد. بر این اساس اجرای دولت الکترونیک در کشور ما پیشینه ای ۱۴ ساله دارد. بر اساس قانون برنامه پنجم توسعه، شاخص توسعه دولت الکترونیک ایران باید در پایان برنامه، در رتبه دوم منطقه قرار گیرد، اما گزارش های ارائه شده توسط مجامع بین المللی و همچنین گزارش های مرکز پژوهش های مجلس حاکی از آن است که کشور برای رسیدن به این هدف، تا مقصد مشخص شده فاصله زیادی دارد. به طوری که طبق اظهارات وزیر ارتباطات، رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک در جهان ۱۰۰ و در منطقه ۱۶ است.

موانع اجرای دولت الکترونیک

به گفته کارشناسان؛ در مسیر اجرای طرح دولت الکترونیک؛ موانع و کاستی های متعددی وجود دارد که از جمله آن ها می توان به نبود زیر ساخت های فنی مانند شبکه های پهن باند اینترنتی، نبود سرویس های الکترونیکی دولتی مبتنی بر تلفن همراه، گرانی هزینه های ارتباطات الکترونیک، به روز نبودن وب سایت های دولتی، نداشتن محتوای کافی برای استفاده عموم، تعاملی نبودن سرویس های الکترونیک، ضعف فرهنگ سازی واطلاعات عمومی نسبت به دولت الکترونیک؛ تحقق نیافتن الزامات راه اندازی پورت های پر سرعت اینترنت در ایران وراه نیافتن اینترنت رایگان وپر سرعت به دانشگاه ها اشاره کرد. به علاوه اجرایی نشدن همه جانبه طرح هایی مانند امضای دیجیتال، عدم اجرای قوانین کپی رایت و اختصاص نیافتن بودجه های کافی برای طرح های فناوری اطلاعات از مسائلی است که مانع پیاده سازی و رشد ساختار دولت الکترونیک در ایران شده است. مهدی صرامی کارشناس فناوری اطلاعات ورئیس مجمع فعالان فضای مجازی از جمله دلایل عقب ماندگی کشور در زمینه ایجاد دولت الکترونیکی را عدم تصویب واجرای سند دولت الکترونیک می داند و می گوید: تا زمانی که این سند به عنوان نقشه راه اجرای دولت الکترونیک، تصویب واجرایی نشود نمی توان به اجرای درست واصولی این پروژه امیدوار بود. به گفته وی؛ تا زمانی که بین دستگاه های مختلف دولتی یا غیر دولتی یکپارچگی وجود نداشته باشد و به صورت دقیق وظایف هر دستگاه مشخص نشده باشد، نمی توان انتظار پیاده سازی استاندارد دولت الکترونیک در کشور را داشت.

کره جنوبی وسنگاپور؛ موفق ترین کشور ها در اجرای دولت الکترونیک

حاجیان- عضو هیئت علمی دانشگاه علم وصنعت ایران اعلام کرد: در حال حاضر پروژه دولت الکترونیکی در بسیاری از کشور های دنیا عملیاتی شده است اما در این میان کشور های کره جنوبی و کشور کوچکی مانند سنگاپور را باید در شمار موفق ترین کشور ها در اجرای این پروژه به حساب آورد. به طوری که بسیاری از کشورها از تجربه موفق کره جنوبی استفاده کرده اند. ایجاد دولت الکترونیکی و استفاده از آن نه تنها یک الزام در جوامع کنونی به حساب می آید بلکه ابزاری برای توسعه کشور است در حالی که ایران در بحث توسعه و گسترش دولت الکترونیک نه تنها گام های خوبی برنداشته بلکه بسیار کندعمل می کند.

مسئولان دستگاه های اجرایی هنوز اعتقاد راسخی به دولت الکترونیک ندارند

پارسا_عضو هیئت عامل سازمان فناوری اطلاعات ایران گفت: متاسفانه برخی مسئولان دستگاه های اجرایی هنوز اعتقاد راسخی به موضوع اجرای دولت الکترونیک پیدا نکرده اند. خسروسلجوقی در گفت و گو با خراسان افزود: دولت الکترونیک مجموعه ای است که طی آن تمامی دستگاه ها باید با یکدیگر در تعامل باشند و ارتباط داشته باشند و تا زمانی که بین دستگاه های دولتی یا غیر دولتی یکپارچگی وجود نداشته باشد و به صورت دقیق وظایف هر دستگاه مشخص نشده باشد، نمی توان انتظار پیاده سازی استاندارد دولت الکترونیک و در نتیجه بهره مندی مردم از خدمات آن را در کشور داشت و باید با برنامه ریزی دقیق در این زمینه وارد عمل شد.

گفت و گو

تنها ۲۰ درصد پروژه دولت الکترونیک اجرایی شده است

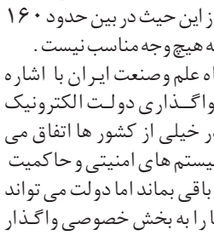

پارسا- در حال حاضر تنها ۲۰ درصد از پروژه دولت الکترونیک اجرایی شده است. دکتر علی اکبر جلالی عضو هیئت علمی دانشگاه علم وصنعت ایران و کارشناس فناوری اطلاعات در گفت و گو با خراسان با اعلام این مطلب می گوید: به طور نسبی جزدر مواردی از جمله مبحث بانکداری الکترونیکی و همچنین الکترونیکی شدن برخی از خدمات مربوط به ثبت احوال، دولت الکترونیک در بسیاری از زمینه ها هنوز اجرایی نشده است و اگر در مجموع بخواهیم ارزیابی از اجرای آن داشته باشیم؛ تنها ۲۰ درصد این پروژه اجرایی شده است و هنوز هم مردم برای بسیاری از خدمات ملزم به حضور فیزیکی هستند و به شیوه سنتی فعالیت های خود را انجام می دهند. بنابراین می توان گفت که ۸۰ درصد از بخش های این پروژه عملیاتی نشده است.

وی با اشاره به نبود یک سیستم یکپارچه در بحث دولت الکترونیک تصریح می کند: متاسفانه در حال حاضر شرایط به گونه ای است که ما در زمینه ارتباط بین دستگاهی وهمچنین ایجاد یک سیستم یکپارچه در بحث دولت الکترونیک به شدت دچار ضعف هستیم به طوری که عموما هر دستگاهی اطلاعات خود را وارد می کند و این موضوع باعث می شود که درصد خطا نیز در این سیستم افزایش پیدا کند.

این کارشناس فناوری اطلاعات با اشاره به نامناسب بودن رتبه ایران در زمینه اجرای دولت الکترونیک می افزاید: در حال حاضر رتبه ایران از این حیث در بین حدود ۱۶۰ کشور دنیا ۱۰۰ است که به هیچ وجه مناسب نیست.

عضو هیئت علمی دانشگاه علم وصنعت ایران با اشاره به تصمیم دولت برای واگذاری دولت الکترونیک می گوید: این موضوع در خیلی از کشور ها اتفاق می افتد اما مهم آن است که سیستم های امنیتی و حاکمیت پروژه باید در دست دولت باقی بماند اما دولت می تواند کار طراحی نرم افزار ها را به بخش خصوصی واگذار کند. وی ادامه می دهد: هیچ اشکالی ندارد که ما در اجرای دولت الکترونیک از کشور هایی که در این زمینه موفق عمل کرده اند کمک بگیریم و از تجربیات ارزشمند آن ها بهره مند شویم از جمله این کشورها می توان به کره جنوبی اشاره کرد که تا کنون برای چند کشور از جمله ترکیه این پروژه را عملیاتی کرده است.

جدول

شماره ۶۵۰۶

طراح جدول: امید موسوی

افقی:

۱- فرهیختگان- آراسته- ریاضی دان و فیلسوف شهیر فرانسوی- سازمان فضایی آمریکا ۲- قصاب- پدر شعر نو- پیشنهادی که از سوی هیئت دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه می شود- پیشگاه خانه ۳- از سوزنی برگان- ابر سیاه بی باران- دید- یاری دهنده- فوری ۴- اگر- میدان اسب دوانی- مذهب- سربسته ۵- سره- ماه سرد- خالق دن کیشوت- گشاده- نفس خسته ۶- درون- استوار- پهلو- خاک صنعتی ۷- دریا- درخت انگور- پایتخت اندونزی- نیز- ابریشم پست ۸- کور- ابلیس- مقصود- پسوند شباهت ۹- نظرات- ژرف- حیله- سبزی آبگوشت- غوغا ۱۰- نماینده- قومی از قبایل سامی که در شمال بین النهرین سکنی داشتند- چلچراغ- واله ۱۱- آهسته- ایندکس- اضافی- ضماد

عمودی:

۱- شبه جزیره ای در شمال اروپا شامل سوئد، نروژ ودانمارک ۲- معشوق- نام کوچک جهانگرد معروف ونیزی ۳- جزیه- مخترع تلفن- واجب ۴- کلمه درد- بله- بی عار ۵- الم- جرس ۶- فلاخن- آغاز ۷- فراوان- برجستگی لاستیک- دینار ۸- خجستگی- اَسوَد- یازده ۹- بوی رطوبت- کرم کوچک- نوعی پلو ۱۰- جدید بیگانه- قسمت هایی از گیاهان معطر که برای عطر و طعم دادن به غذا از آن ها استفاده می شود ۱۱- مفرح- درشت نیست ۱۲- ساقه خشک غلات- بدجنس- سپس عربی ۱۳- یا- به معنی پایان کار است فقط کلماتش در هم ریخته- سرحد ۱۴- دلسوزی- جهت- نمایان ۱۵- افترا- دختری که داستان های هزار و یک شب از زبان او نقل شده است ۱۶- ظرف آبکشی- قمر ۱۷- جنس خشن- پسوند دارندگی- بویایی ۱۸- زدرگاه برخاست..... کوس / زمین آهنین شد هوا آبنوس- نت پنجم- لبن ۱۹- پیشامد- فارغ ۲۰- بزرگترین پهنه آبی کره زمین

حل جدول شماره ۶۵۰۵

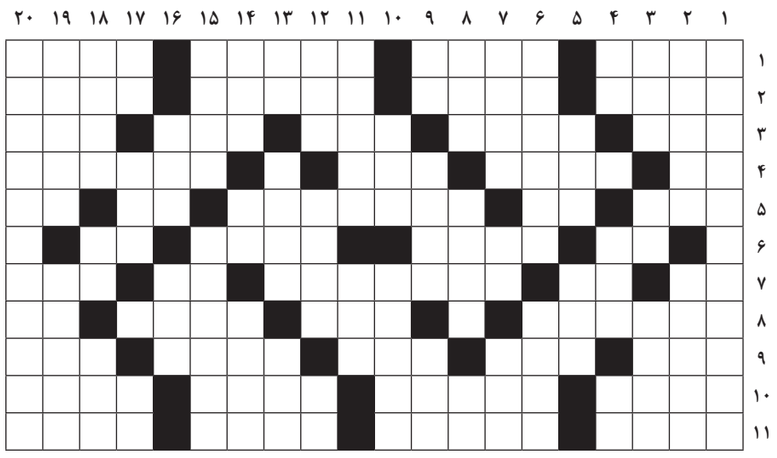

آگهی ارزیابی کیفی (مرحله اول) شماره: ط/۱۰-۹۴-۴۷

وزارت راه و شهرسازی سازمان بهره برداری سابق ایران

مناقصه گزار: اداره کل راه آهن شرق
موضوع مناقصه: بهینه سازی پست های برق فشار متوسط طبس- بیشه در- چادرملو
برآورد اولیه اجرای کار: ۲/۱۹۳/۰۶۳/۴۰۹ ریال
رشته و پایه مناقصه گر: حداقل رتبه ۵ در رشته نیرو، صادره از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
نوع اعتبار: طرح های عمرانی
محل دریافت و تحویل اسناد: طبس- اداره کل راه آهن شرق- اداره تدارکات و پشتیبانی- امور قراردادها
مهلت دریافت اسناد: لغایت ۹۴/۱۲/۲۶
مهلت تحویل اسناد: لغایت ۹۵/۰۱/۲۱
جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانید با شماره تلفنهای ۰۵۶-۳۲۸۲۱۶۸۶ یا ۰۵۶-۳۲۸۱۲۲۹۹ تماس یا به سایت http://iets.mporg.ir مراجعه فرمائید.
دریافت اسناد ارزیابی کیفی از طریق سایت مذکور رایگان و یا در صورت تمایل میتوانند مبلغ سیصد هزار ریال به حساب سیبا شماره ۲۱۷۶۴۰۲۲۲۰۰۰۰۴ به نام تمرکز وجوه درآمد اداره کل راه آهن شرق نزد بانک ملی ایران واریز و فیش مربوطه را جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی به آدرس مذکور تحویل نمایند. هزینه دو نوبت نشر آگهی به عهده برنده مناقصه میباشد. متقاضیان میبایستی تا آخرین مهلت تعیین شده برای تحویل اسناد به آدرس مذکور و یا به سایت اعلام شده مراجعه و از تغییرات احتمالی مطلع گردند.

اداره کل راه آهن شرق